

ct

El vers

O de quan fèiem llargues sobretaules després de la carn d'olla

de
Elisenda Guiu

(fragmento en catalán)

*Espai: L'acció té lloc al menjador d'una llar el dia de Nadal. Una llarga taula parada que ja es troba a l'hora dels torrons; molts plats, coberts i copes fetes servir. Ampolles vàries, totes buides.
La Dona, visiblement cansada, amb un punt d'incipient embriaguesa, mira fixament davant seu, observant algú.*

DONA

(Amb lletania) El cel brilla. Tot és alegria. El dia de Nadal...

(Tot d'una dolça, ajudant algú a recitar:) El cel brilla... Tot és alegria... El dia de Nadal... Va, que només has de dir això, angelet meu... Només això. El cel brilla... Tot és alegria...

I una merda! On és l'alegria, ara mateix?! On?

(Novament dolça) Va, rei meu, que ho estàs fent molt bé. Tu pots! Ho saps fer. El cel brilla, tot és alegria...

El dia de Nadal. El gran dia. El dia màgic, dolç, emotiu, preciós... *(Sarcàstica)* Ha! Portem tres setmanes –tres!- darrere d'això! Matí, migdia i nit. A l'esmorzar, amb els seus cerealets i la llet tebiona: El cel brilla, tot és alegria, el dia de Nadal... Al dinar, tot fent malabars perquè endrapi quatre maleïts talls de carn: El cel brilla, tot és alegria, el dia de Nadal... Abans d'anar a dormir, mentre ens posem el pijamet: El cel brilla, tot és alegria, el dia de Nadal... Tres setmanes senceres! A veure si el nen no ha tingut ocasió de memoritzar el refotut vers!

(Al fill) ... Vinga, va, següent estrofa, que també te la saps: “Doneu-me pollastre... doneu-me...”

Nooo, cogons no, angelet: Tuurroooooons! Doneu-me torrons! –collons!-

(Per sí mateixa) Treu-te la vergonya d'una santa vegada, que t'està esperant tothom. Que ens tens a tots i totes aquí clavades, pendent de tu... mocós, malcriat, nen consentit!

Angelet, va, repeteix amb mi: Doneu-me pollastre, doneu-me torrons, fem xe-ri-no-la, i cantem cançons! Només això, fill meu! Només digues això, rei de la mama!

(Pausa)

Mireu-los: hohoho. Tothom riu i baveja com un cargol bavós i llefiscós... Com si el meu fill fos l'ésser més adorable del planeta!

Si ara mateix em furgués el nas, no se n'adonaria ningú. No. Segur que no. Ho provo?

(Fa el gest tímidament però s'atura)

Algú ja m'ho va advertir, poc després de ser mare:

– Ara passaràs en segon pla. Tot girarà al voltant seu. Deixaràs de tenir protagonisme. Deixaràs d'existir...

– Calla! Exagerada! Com he de deixar d'existir per ser mare?!

– Que sí, dona, que deixaràs d'existir com a persona, com a dona, com un ésser necessitat d'atenció...

– Exageres!

– Ja m'ho diràs...

Et voilà. Aquí estic. Invisible. Malgrat haver-ho muntat tot jo. Tot aquest dinar. Tot aquest lloc encantador. La trobada. Haver-los unit a tots. Totes. Tothom que està aquí. Seient al meu menjador, menjant a la meua taula. Parlant escandalosament. Fotent-se com un toixó. Bevent sense límits.

Tombant copes damunt les estovalles noves. Ignorant-me. Així que, no recordo qui era que m'ho va

dir, però tenia raó: puc furgar-me el nas, sí, o badallar, o fer ganyotes, o simular que m'estic ofegant... que aquí no s'immuta ni déu.

(Fa que s'ofega. S'atura en sec)

(Pausa)

Vaig parir, per primer cop, un 23 de juny. Fotia una calor insuportable. Jo, suada com una porca, amb les cames inflades, espatarrada... En plena revetlla... Sentia els petards de fora i les veus de la comadrona i del Pere que m'ensordien més encara.

– Bufa, bufa, bufa... Una mica més... Una mica més... Síii!

I mentre tothom brindava amb cava i es posava les botes amb la coca de crema i de llardons, jo cridava com una bèstia, portant al món una altra bestiola, aparentment inofensiva.

– Ai que es mono... Que bufó. Que bonic. Que preciós

Però si era lletgíssim! Lleig lleig, amb el cap boterut, tot i que després mica en mica es modelés en una forma més normal...

– Li direm Joan, pel dia que ha nascut!

Oh, què originals vam ser...

Que al néixer plorés entrava dins de la normalitat. De fet era el que tothom estava esperant en aquella habitació i fins que no vam sentir el primer plor desconsolat d'aparició al món no vam respirar amb tranquil·litat.

(Pausa)

El que ningú esperava és que ho seguís fent de forma indefinida. Sense aturador. Bé, sí, només s'aturava amorrat al meu pit. Però la resta... Ni xumet ni hòsties. Tooot el sant dia plorant. Plorant, i plorant i plorant.

(Pausa)

Còlics, sí. El pitjor malson.

– Paciència... Tot passarà... – deien. Mentiders. Mentideres totes. El que havia de venir, seria pitjor.

– Què? El podem recitar, per fi?

– No – diu.

– Per què? Però si te'l saps molt bé – dic jo.

– Tinc cacaaaa!

Ara té caca... L'angelet. El príncep. El rei de la casa. No es pot esperar a recitar el vers, no. Ha de ser ara. Diques que sí, reietó!

Doncs au, atenció tothom:

– Ara venim, que el rei de la casa té cacones.

Cacones... Caquetes. Cacotes. Tothom riu. No de la meva gràcia, és clar; de la seva. De les seves ganes de cagar. Bavegen com cargols.

– Ara tornem.

I vinga, ara al bany, treu-li la roba; perquè té aquesta santa mania, el meu angelet, que ha de fer caca tal qual va arribar al món. Tot fora: pantalons, sabates, mitjons, calçotets, jersei, samarreta... Tot enlaire! Au!

Això sí: aprofitem el moviment de roba per repassar text:

– Recorda, rei meu: El cel brilla. Tot és alegria. El dia de Nadal. Doneu-me pollastre. Doneu-me

torrons. Fem xerinola... I cantem cançons.

Set frases. Set! I Bon Nadal. Vuit.

El cel brilla, tot és alegria, el dia de Nadal... El cel brilla, tot és alegria, el dia de Nadal... El cel brilla, tot és alegria, el dia de Nadal... El cel brilla, brilla, brilla...

– Mama!!!

– Quèeeee.

– No em surt...

– Doncs t’ha de sortir, fill, que l’has dit mil vegades!

– La caca... Ara no em surt!

Ara no li surt. Diu. Doncs apa. Torna a vestir l’angelet, amb els calçotets del Pocoyo, el pantaló que no corda, les tres capes de roba de la part de dalt, els mitjons que costen d’entrar i les sabates que diu que li van petites...

– Em fan mal!

... I cap a la taula! Amb alegria, és clar, que el cel brilla i és el dia de Nadal!

(Silenci)

Sempre vaig donar per fet que seria mare; no m’ho qüestionava, però tot i així mai trobava el moment oportú. I el temps anava passant. Vetllant pel meu futur, gairebé oblidat el meu present. Així que quan finalment m’hi vaig, ens hi vam, posar... estava tan avesada a fer la meva, que per un moment vaig pensar que no m’hi acostumaria mai, al canvi.

Ho recordo perfectament: Però que coi és això?! – pensava. Havia vist tantes les meves amigues amb aquelles cares de felicitat i, en canvi, era veure la meva i deprimir-me. No sols per les bosses sota els ulls, la mala cara general. Hi havia una espurna de tristesa. O potser era decepció. Sí.

Decepció... Però potser era sols una crisi post part com una casa de pagès, qui sap.

El cas és que m’hi hauria d’anar costumant... No sé encara si m’hi he acostumat.

– Doncs si no tens caca, te’n tornes a taula i recites el vers d’una (punyetera) vegada!

Teòricament jo me n’hauria de sortir millor que les meves amigues, o que la meva germana, que s’hi va posar tan d’hora; educar des d’una certa maduresa, sembla que hagi de ser més garantia d’èxit... Qui ho va dir? D’on ho hauré tret?

Que em sents? No t’ho facis pregar més, o s’acaben els torrons durant totes les festes! Em sents?

Totes les festes sense torrons ni xocolata! I tot just les acabem d’encetar! Va, passa cap allà!

Al menjador hi ha un bon guirigall. En aquesta família no es destaca precisament pel to baix de conversa. Ja fa estona que hauríem d’haver acabat aquesta sobretaula. No tenim res més a dir-nos i tanmateix segueixen parlant. La política no es toca. Ja ho saben. Prohibit política per Nadal! A casa meva només parlem de com podríem millorar allò que ja hem menjat:

– Li falta sal.

– Massa salat.

– Massa suau.

– Massa fort.

– Massa cru.

– Massa fet.

– Refetíssim, on vas a parar!

Les tietes ja van trompes. Tenen calor, diuen. Quan la tia Antonia porta l’escot tan obert... Com una cuba. Ben pet.

(Serveix més cava i ella mateixa s’omple la copa)

Això mateix. Bevem! Bevem que el món s'acaba!

– Mama, que li passa a la tia que està tan vermella?

– Res, reietó, res. Que la sang no li circula bé!

Potser sí que el món s'acaba ja... Ens l'estem carregant a consciència. De vegades fantasiejo amb això: No hi ha demà. Tot ha de ser avui. El món s'acaba! Què faria? Què faria... Abraçar-los a tots amb força fins l'últim alè de vida? O facturar-los a tots i respirar els últims instants?! Crec que sé la resposta. Però no la vull dir en veu alta. Com si fos el meu tresor més preuat, que he de protegir.

Mita'l. El meu cunyat fotent la xapa al meu sogre. Novament. Molt probablement li està detallant els accessoris del cotxe nou que acaben d'estrenar. No té altre tema, pobre. Afortunadament per mi, no em situa en el seu públic potencial per conferències sobre cotxes... Masclista!

La meva mare i la meva germana parlant de les nenes. Probablement del vestit que estrenen. -Que lleig, déu meu-. El meu home –twitteraddicte- enganxat al mòbil; no entenc com el dia de Nadal no el deixen inoperatiu. El twitter, vull dir. L'home... ja ho està.

– Ai, mireu, mireu, ja torna a ser aquí!

Es refereixen al meu fill, és clar.

– Que, com ha anat?

Aquest costum de casa meva, de passar *parte* després d'una anada al lavabo.

– Malament: no ha fet caqueta. Ni cacones ni cacotes.

Tornen a riure. De la seva defecació inexistent. Doncs apa: el vers. Tornem-hi...

– El cel brilla. Tot és alegria. El dia de Nadal...

A que esperes? Per què no continues?

– Deixeu-lo, pobret.

– No l'atabaleu més.

– Està cansat.

– Té vergonya...

– És que s'ha llevat d'hora.

– És normal...

– És que és tímid.

– Molt sensible.

– És l'edat...

I així comença el cúmul d'atenuants i de disculpes davant d'un cas flagrant d'impertinència; la del meu fill, que ara per fi s'ha sortit amb la seva d'aplaçar un cop més l'única obligació que té avui, que és recitar el refotut poema de Nadal.